

Praktijkleren AMM Social Work
Social Work Voltijd
2018–2021

AMM, juli 2020

Inhoud

1. De opbouw van de opleiding Social Work	4
1.1 Uitgangspunten onderwijsprogramma	4
1.2 Negen kernkwalificaties, drie taakgebieden, vier leerjaren, drie niveaus	5
1.3 Onderwijsprogramma SW Voltijd	8
2. Praktijkleren	10
2.1 Visie op praktijkleren.....	10
2.2 Criteria Praktijkleren.....	11
2.3 Omvang praktijkleren per leerjaar	14
3. Praktijkleren Fase 1	15
3.1 leerjaar 1.....	15
3.2 leerjaar 2.....	15
4. Praktijkleren Fase 2: Leerjaar 3	17
5. Criteria praktijkplaatsen Bachelor Social Work.	18
5.1 Praktijkcontext	17
a) algemene criteria	17
b) uitgangspunten bij zelfstandigheid en verantwoordelijkheid	17
c) aanvullende criteria per specialisatie	19
5.2 de praktijkbegeleider	

Inleiding

Academie Mens en Maatschappij (AMM) biedt de opleiding Social Work (SW) aan in drie varianten: Voltijd, Deeltijd en Teilzeit. Dit praktijkboek geeft informatie over de Voltijd Opleiding Social Work. Centraal staat het leren toepassen van competenties in de beroepspraktijk. Dit vindt plaats in de samenwerking tussen de drie pijlers onderwijs, praktijk en lectoraat. In het onderwijsprogramma is een belangrijke plaats ingeruimd voor praktijkleren.

Studenten SW Voltijd volgen in principe 40 studiebelastingsuren per week onderwijs. Dat is in fase 1, de generalistische basis meer binnen de opleiding, maar in fase 2, leerjaar 3 en 4 neemt het praktijkleren in tijd en leersituaties toe.

Dit praktijkhandboek van AMM is bedoeld als basis- en visiedocument voor het praktijkleren. Naast dit praktijkhandboek, dat alle studiejaren beschrijft en dient ter verantwoording van gemaakte keuzes, zijn handboeken praktijkleren voor leerjaar 1 2 en 3 geschreven, specifiek voor het betreffende studiejaar. Dit helpt de student, (contact)docent én praktijkbegeleider bij het zo goed mogelijk vorm en richting geven aan het praktijkleren.

In hoofdstuk 1 wordt beschreven hoe de opleiding SW is opgebouwd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op wat AMM onder praktijkleren verstaat en hoe dat in de opleiding is opgenomen. In de hoofdstukken 3 tot en met 6 wordt op hoofdlijnen beschreven hoe het praktijkleren concreet is vormgegeven. In de separate handboeken per leerjaar worden de voorwaarden, de formulieren en de beoordelingsnormen evenals de taken en verantwoordelijkheden uitgewerkt.

Versie 1.2
19 juni 2020
Jlo01 / rja05

Externe publicatie handboek en informatie clip: <https://www.saxion.nl/amm>

Interne publicatie handboek en overige informatie [mijnsaxion](#) > [mijnstudie](#)>
[opleidingsorganisatie](#) > PRAKTIJKLEREN

Overige vragen / informatie:

E: frontoffice.amm@saxion.nl

T: 088 019 1816

1. De opbouw van de opleiding Social Work

1.1 Uitgangspunten onderwijsprogramma

Uitgangspunt voor de visie op de inhoud van de bacheloropleiding Social Work van de Academie Mens en Maatschappij (AMM) is de internationale definitie, zoals die door de International Federation of Social Workers (IFSW) in 2014 is vastgesteld. 'Social Work' wordt daarin opgevat als de aanduiding van een "internationaal erkende professie". Een professie, omdat Social Work wordt gezien als *een verzameling van beroepen die onderling grote overeenkomsten vertonen*. De definitie luidt als volgt (IFSW, 2014):

The social work profession facilitates social change and development, social cohesion, and the empowerment and liberation of people. Principles of social justice, human rights, collective responsibility and respect for diversities are central to social work. Underpinned by theories of social work, social sciences, humanities and indigenous knowledges, social work engages people and structures to address life challenges and enhance wellbeing.

Deze omschrijving maakt duidelijk dat sociaal werk een *normatieve professie* is. De taak van de sociaal werker is niet alleen zijn of haar werk zo goed mogelijk te doen, maar ook om steeds af te wegen of wel het goede wordt gedaan. Hij moet *professionele ruimte* (ook wel *discretionaire ruimte* genoemd) creëren én benutten om voortdurend zelfstandig ethische afwegingen te maken. Afwegingen die van invloed kunnen zijn op zijn handelen en op de verantwoording daarvan. De sociaal werker moet die bij uiteenlopende betrokkenen voor het voetlicht kunnen brengen.

De internationale definitie van Social Work geldt als toetssteen van het professioneel handelen van de sociaal werker. Voor de invulling van het Social Work curriculum van AMM is daarnaast ook de veranderde context van belang waarbinnen de sociaal werker moet kunnen functioneren, gericht op het versterken van het sociale weefsel van de maatschappij. Het bevorderen van sociale samenhang, inclusiviteit, participatie en sociale redzaamheid van burgers is een kernfunctie van sociaal werk. Anders gezegd: sociaal werk is gericht op het bevorderen van optimaal *sociaal functioneren*. Sociaal functioneren, kun je omschrijven als de wisselwerking tussen:

- mensen en hun primaire leefomgeving (alleenstaanden, gezinnen en andere alledaagse samenlevingsvormen);
- mensen en hun netwerken (formele en informele netwerken: familie, vrienden, kennissen, school, werk, groepen, subculturen, verenigingen, cultuurgemeenschappen, werk);
- mensen en hun gemeenschappen (community 's, straat, wijk, buurt, gemeente, land).

Het zijn drie overlappende perspectieven (op micro, meso en macro niveau), die samen een integrale systemische benadering mogelijk maken van factoren die van invloed kunnen zijn op het sociaal functioneren van mensen. Sociaal functioneren is verbonden met een ander belangrijke invalshoek van waaruit het onderwijsprogramma is vorm gegeven, namelijk de *complexiteit van de maatschappij*. Het gaat om de sociale gevoeligheid en kwetsbaarheid van groepen, die (ernstige) moeite hebben in hun sociaal functioneren met de toegenomen complexiteit van de (internationale) samenleving. Het sociaal werk richt zich steeds op de

binnen een context (op micro, meso en macro niveau) optredende sociale vraagstukken. Vraagstukken waarin steeds meerdere domeinen en dimensies van sociaal functioneren aanwezig zijn. De essentie daarmee is dat de complexiteit niet wordt teruggebracht tot één oorzaak of stoornis, dat de oplossing niet gezocht wordt in één methode of professional. Het gaat om het vinden van duurzame oplossingen.

De sociaal werker moet in staat zijn de verschillende perspectieven te herkennen en daartussen te schakelen. Vanuit elk perspectief kan hij systematisch factoren (en de samenhang daartussen) achterhalen die het sociaal functioneren van mensen kunnen beïnvloeden en die als vertrekpunt voor interventies hanteren.

Deze opvatting strookt met landelijke ontwikkelingen in is uitgangspunt voor het *Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk* (2017) waarin is beschreven wat een sociaal werker moet kunnen. Enerzijds dient elke afgestudeerde sociaal werker over een vergelijkbare, *brede basis* aan kennis, vaardigheden en houding (= competenties) te beschikken. Anderzijds kiest hij een specialisatie. Hij kan daarbij kiezen uit drie specialisaties: *Jeugd, Welzijn en Samenleving* en *Zorg*. Elke specialisatie richt zich op een context die naast algemene ook specifieke eisen aan de sociaal werker stelt. Dat betekent dat een SW-opleiding sociaal werkers opleidt tot zogenaamde *T-shaped professionals*: professionals met een brede basis, die zowel expert zijn in de integrale benadering als in de specialisatie. Dat is in de opbouw van de opleiding herkenbaar. In de opleiding SW van AMM wordt de brede basis gelegd in de eerste fase van de vierjarige opleiding: de leerjaren 1 en 2. De specialisatie krijgt vorm in fase 2: de leerjaren 3 en 4, waarbij tevens de brede basis wordt verdiept (zie *figuren 3 en 4*).

1.2 Negen kernkwalificaties, drie taakgebieden, vier leerjaren, drie niveaus

De beroepskwalificaties van de sociaal werker, zoals die zijn beschreven in het Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk, zijn door AMM verwerkt in een eigen opleidingsprofiel. Dat bestaat uit negen *kernkwalificaties*, die de bouwstenen vormen van haar opleidingsprogramma van Social Work. Deze negen kernkwalificaties, die zijn te beschouwen als de kerntaken van de sociaal werker, zijn weer geordend in *drie taakgebieden*. Inhoudelijk zijn de kernkwalificaties uitgewerkt in Know/knows how-Shows/Shows how-Shows ho/Does (zie *figuur 1 en 2*).

In 2017 is het nieuwe Landelijk opleidingsdocument Sociaal werk gepubliceerd. Hierin worden tien beroepskwalificaties beschreven waarin de tiende kwalificatie het reflecteren betreft. AMM heeft gekozen voor het ontwikkelen van praktijkleren vanuit deze tien kwalificaties vooruitlopend op de implementatie van het nieuwe beroepsprofiel in het curriculum.

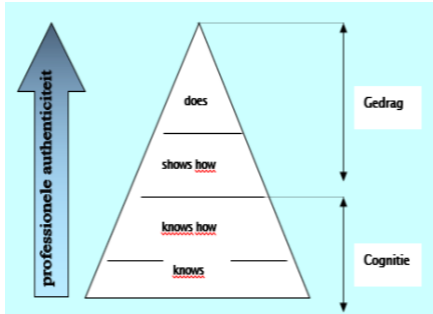
In 2014 is AMM in het eerste cohort van Social Work studenten gestart in versie 1.0 zoals we dit noemen. Dit curriculum gaat (nog) uit van de negen kernkwalificaties. In het praktijkleren is gekozen voor het verbeteren van het reflecteren. In de tien beroepskwalificaties 2017 is reflecteren expliciet als kwalificatie opgenomen. In de zogenaamde aangepaste 1.0 versie van Social Work is daarom in praktijkleren gekozen voor het nieuwe beroepsprofiel vooruitlopend op versie 2.0 Social Work in 2020.

In onderstaand figuur 1 is de uitwerking te zien van de kwalificaties praktijkleren in de aangepaste 1.0 versie.

AMM Opleidingsprofiel Social Work	Praktijkleren 10 Kwalificaties SW 2017	FASE 1		FASE 2	
		Leer- jaar 1	Leer- jaar 2	Leer- jaar 3	Leer- jaar 4
Taakgebied 1: Agogisch-vakmatige taken: Taken van de beginnende beroepskracht als <i>werker</i> .	Microniveau	(knows/knows how)	(knows how/shows)	(shows how & does)	
Kernkwalificatie 1: <i>Samen met de cliënt de hulpvraag vaststellen</i>	Actief openstellen en signaleren				
Kernkwalificatie 2: <i>Het hulp- en dienstverleningsplan opstellen</i>	Bevorderen van sociaal functioneren in en van de primaire leefomgeving				
Kernkwalificatie 3: <i>Het hulp- en dienstverleningsplan uitvoeren</i>	Bevorderen van sociaal functioneren in en van de netwerken				
Kernkwalificatie 4: <i>Verantwoorden, evalueren en afsluiten van de hulp- en dienstverlening</i>	Bevorderen van sociaal functioneren in en van gemeenschappen				
Taakgebied 2: Organisatorische en bedrijfsmatige taken: Taken van de beginnende beroepskracht als <i>medewerker</i> .	Mesoniveau				
Kernkwalificatie 5: <i>Werken in maatschappelijke context</i>	Effectief en efficiënt werken				
Kernkwalificatie 6: <i>Samenwerken met collega's, andere professionals en vrijwilligers</i>	Samenwerken				
Kernkwalificatie 7: <i>Functioneren in en vanuit een hulp- en dienstverleningsorganisatie</i>	Actief en ondernemend werken				
Taakgebied 3: Professionaliseringstaken: Taken van de beginnende beroepskracht als <i>vertegenwoordiger</i> van een <i>beroepsgroep</i> en met betrekking tot de <i>eigen professionele ontwikkeling</i> .	Macroniveau				
Kernkwalificatie 8: <i>Het ontwikkelen van een identiteit als reflectieve professional</i>	Leren en ontwikkelen				
Kernkwalificatie 9: <i>Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep</i>	Onderzoeken en innoveren				
	Kritische en ethisch reflecteren				

Figuur 1: Opleidingsprofiel opleiding Social Work (AMM) met (kern)kwalificaties, taakgebieden en niveaus.

Kennis en deeltaarigheden, die op knows niveau worden geleerd, zijn voorwaardelijk om, via de knows how en shows how, te komen tot het uitvoeren van de competentie in de does in de vorm van *gedrag*. Daarin dienen kennis, vaardigheden en attitude geïntegreerd in een beroepscontext te worden toegepast. In de Piramide van Miller (zie *figuur 2*) is de ontwikkeling van ‘kennis’ naar ‘kunnen’ aangegeven. Naarmate het ontwikkelingsniveau hoger wordt, neemt ook de professionele authenticiteit toe. Dit impliceert dat van de propedeuse naar de postpropedeuse meer nadruk komt te liggen op de praktijkcomponent.

Figuur 2: Piramide van Miller

Gedurende de vier jaar durende opleiding Social Work ontwikkelt de student zich stapsgewijs van het : knows/knows how (leerjaar 1) via het (leerjaar 2: knows how/shows how) naar het *productieniveau* (leerjaar 3 en 4: shows how/does).

In dit proces wordt de student begeleid in het eigen maken van een grondhouding en situationeel leiderschap (procesrollen). Van de student wordt verwacht dat hij in toenemende mate zelfstandiger handelt bij complexere taken en situaties. In het onderwijsprogramma worden daarom de verschillende kernkwalificaties steeds meer geïntegreerd, terwijl ook theorie en praktijk steeds meer verweven raken. De omschrijving van de verschillende niveaus geeft dat weer (*figuur 3*).

Leerjaar 1 <i>Knows/knows how:</i> weten en herkennen.	De student heeft kennis van en beheerst de (deel)vaardigheden en attitude ten behoeve van overzichtelijke, eenvoudige probleemsituaties.
Leerjaar 2 <i>Knows how/shows how:</i> herkennen en toepassen in eenvoudige probleemsituaties	De student kan geïntegreerd kennis, vaardigheden en attitude toepassen volgens gegeven procedures in overzichtelijke, eenvoudige probleemsituaties, of complexe situaties waarin veel begeleiding wordt geboden.
Leerjaar 3 – 4 <i>Shows how/does:</i> herkennen en toepassen in complexe situaties)	De student kan kennis, vaardigheden en attitude geïntegreerd, creatief en inventief toepassen in onoverzichtelijke, complexe, veel zelfstandigheid vereisende probleemsituaties, zo nodig aan de hand van nieuw te ontwerpen en te ontwikkelen procedures.

Figuur 3: Omschrijving ontwikkelingsniveaus opleiding Social Work.

Per kernkwalificatie zijn voor elk niveau beoordelingsaspecten en prestatie indicatoren uitgewerkt, die concreter aangeven wat de student op het betreffende niveau in het licht van de kernkwalificatie aantoonbaar zou moeten beheersen. Als bijlage is een overzicht opgenomen van de drie leerjaren. In de handboeken per leerjaar zijn voor alle kwalificaties de criteria op niveau uitgewerkt. De rollen en taken van student, praktijkbegeleider en contact docent zijn daarbij eveneens beschreven.

1.3 Onderwijsprogramma SW Voltijd

Zoals hierboven al is aangegeven, worden in het SW onderwijsprogramma twee fasen onderscheiden. In fase 1 – de leerjaren 1 en 2 – wordt een brede (voor alle werkerterreinen van het beroep sociaal werker noodzakelijke) basis aan kennis, vaardigheden en houding (die tezamen ‘kwalificaties’ worden genoemd) tot op niveau fase 1 gelegd (knows how/shows). Dat gebeurt in het eerste leerjaar nog vooral in de opleiding en vanuit kennis signaleren en observeren in de praktijk. In het tweede leerjaar neemt het aandeel van leren in de beroepspraktijk toe. In fase 2 (leerjaren 3 en 4) wordt de brede basis verder uitgebouwd tot niveau fase 2 (shows how/does), maar voert dit uit uit binnen de gekozen specialisatie.

De student kiest (aan het eind van het tweede leerjaar) uit de volgende specialisaties :

- *Sociaal werk – Welzijn en Samenleving.* Het werkgebied van de specialisatie Sociaal werk – Welzijn en Samenleving is gelegen op het snijvlak van sociale en sociaal-culturele aspecten. Professionals sociaal werk – welzijn en samenleving ondersteunen, helpen, activeren, ontwikkelen en verbinden. Zij richten zich op versterking van het sociaal functioneren en het vormgeven van het bestaan, liefst tegelijkertijd. Zij werken soms vanuit een individuele invalshoek met oog voor de collectieve aspecten, soms vanuit een collectieve invalshoek met oog voor individuele vragen en ontwikkeling.
- *Sociaal werk – Zorg.* Sociaal werk – Zorg richt zich voornamelijk op de ondersteuning van mensen met een lichamelijke aandoening of handicap, een verstandelijke beperking of psychische kwetsbaarheid en hun naaste omgeving. Professionals Sociaal werk – Zorg houden zich bezig met de vraag hoe mensen optimaal sociaal kunnen functioneren ondanks hun aandoeningen en beperkingen.
- *Jeugd.* Sociaal werk – Jeugd richt zich op jeugdigen tot 23 jaar. Professionals Sociaal werk – Jeugd dragen bij aan het bevorderen en benutten van de ontwikkelingskansen van jeugdigen om uit te groeien tot autonoom functionerende en participerende volwassenen. Ze houden de veiligheid van kinderen en jongeren in het oog en ze voorkomen bedreigingen van de lichamelijke en psychosociale ontwikkeling, nemen die weg of gaan ze tegen. Ze versterken bovendien de opvoedcompetentie van ouders.

Een belangrijk uitgangspunt van het 3^e en 4^e jaars onderwijsprogramma is, dat zowel de lessen als het praktijkleren voortdurend plaatsvindt in de context van de gekozen specialisatie. Dat betekent dat de student in fase 2 moet beschikken over een bij zijn specialisatie passende praktijkplek. Deze praktijkplek benut de student voor het zich tot op eindniveau eigen maken van zowel de generalistische competenties die elke sociaal werker moet beheersen, als van de specifieke competenties van de specialisatie.

Het onderwijsprogramma van het derde leerjaar beoogt:

- het in de praktijk tot op het niveau ‘does’ te ontwikkelen en beheersen van de in fase 1 gelegde brede basis, in een context die past bij de gekozen specialisatie;
- én (vooral in het tweede deel van het leerjaar) specialisatie op voor de specialisatie kenmerkende competenties.

Dit leren in de beroepspraktijk wordt onder andere ondersteund door onderwijs in specifieke bij de specialisatie passende thema’s en vaardigheden, die de student ook meteen weer in praktijk kan brengen. De ontwikkeling als professional wordt tevens door de opleiding ondersteund door supervisielessen en door de praktijkinstellingen via de begeleiding van praktijkbegeleiders. De

studenten kunnen ook gebruik maken van leren op praktijkplekken van andere studenten in de vorm van opdrachten in de praktijk. AMM zoekt daarmee in overleg met studenten naar kansen in samenwerking tussen opleiding en praktijk mogelijkheden.

Het vierde leerjaar bestaat uit twee semesters, die in willekeurige volgorde kunnen worden gedaan:

- *Verdieping generalistische basis & Praktijkgericht onderzoek* (30 stp / Ec). De generalistische basis op productieniveau beslaat meerdere thema's die, onafhankelijk van de specialisatie, voor alle sociaal werkers van belang zijn. De laatste ontwikkelingen in het sociaal werk worden voor het voetlicht gebracht en de studenten vertalen die naar de mogelijke betekenis voor de specialisatie. Een aantal leereenheden zal verplicht zijn, andere kunnen worden gekozen zodat studenten een eigen kleur aan de specialisatie kunnen geven. Daarnaast wordt een bij de specialisatie passende praktijkgericht onderzoek of beroepsopdracht uitgevoerd onder begeleiding van een vakdocent en/of lectoraat-onderzoeker.
- *Minor* (30 stp / Ec). De student kiest voor een minor die bij de specialisatie past of voor een minor die aansluit bij persoonlijke keuzes voor competentie ontwikkeling. Studenten kunnen binnen en buiten Saxion een minor volgen of zelf een pakket van gelijkwaardige inhoud samenstellen (vrije minor).

In schema:

Leerjaar 1	(60 EC) Brede basis (basiskennis en basisvaardigheden) Vast programma; geen keuzemogelijkheden (60 Ec).		Fase 1
Leerjaar 2	(60 EC) Brede basis (basiskennis en basisvaardigheden) Keuzemogelijkheden in projecten en praktijkleren (60 Ec).		
Leerjaar 3	(60 EC) Praktijkleren in een bij de specialisatie passende context. Supervisie en onderwijsprogramma binnen de specialisatie		Fase 2
Leerjaar 4	(30 Ec) Verdieping generalistische basis & Praktijkgericht onderzoek passend bij de specialisatie	(30 Ec) Minor.	

Figuur 4: Globale opbouw onderwijsprogramma opleidingsvarianten SW Voltijd

2. Praktijkleren

2.1 Visie op praktijkleren

In het onderwijsprogramma van alle SW-opleidingsvarianten staan altijd *actuele praktijkvraagstukken* centraal. Zowel in het onderwijs als in de praktijk leert de toekomstige professional *van* en zoveel mogelijk ook *in* zo authentiek mogelijke situaties.

In een voortdurende wisselwerking tussen ‘theorie en praktijk’ wordt beoogd dat de student voortdurend *betekenissevolle ervaringen* opdoet, daarop reflecteert en de verkregen inzichten gebruikt om een volgende stap te zetten in zijn of haar professionele ontwikkeling.

In de opleiding wordt gezocht naar mogelijkheden voor leren van en in de praktijk. Dat gebeurt bijvoorbeeld door middel van casuïstiek (waar mogelijk ingebracht door studenten uit eigen ervaringen met de beroepspraktijk), simulaties en games, maar ook door gastlessen en workshops van vertegenwoordigers uit het werkveld. In samenwerking met de student, de praktijk en het lectoraat wordt gezocht naar leersituaties, onderzoeksopdrachten en projecten die gekoppeld kunnen worden aan te behalen competenties. Vanuit AMM zullen diverse medewerkers waaronder (contact)docenten in contact met organisaties en praktijkbegeleiders oriënteren op kansen en resultaten evalueren.

Daarbij worden taken, rollen en verantwoordelijkheden onderscheiden die het leren mogelijk maken:

- De **student** leert actief te zoeken naar leerwensen –en mogelijkheden in de praktijk, leert regie nemen over het eigen leerproces. De student legt afspraken vast in een praktijkleerplan en evaluaties op de daarvoor bestemde plekken (uploaden in blackboard)
- De **(contact)docent** is ondersteunend in het oriënteren op leerwensen en mogelijkheden, formuleren van haalbare leerdoelen, het vastleggen en faciliteren van dit leerproces en beoordeelt de leeruitkomsten. Daarbij is de contactdocent verantwoordelijk voor waar nodig interveniëren als er niet voldaan kan worden aan gestelde eisen voor praktijkleren.
- De **praktijkbegeleider** ondersteunt leerwensen en mogelijkheden van de student in de praktijkcontext, faciliteert leersituaties en geeft feedback op de ontwikkeling van de student. Daarbij is de praktijkbegeleider degene die zorgt voor contact met de opleiding als het leerproces van de student stagneert of gemaakte afspraken niet kunnen worden nagekomen en draagt waar mogelijk bij aan het zoeken van passende oplossingen.

Feitelijk is er steeds sprake van kruisbestuiving en co-creatie, met werkveld, onderzoek en onderwijs als partijen. Samen wordt gewerkt aan maatschappelijke vraagstukken, elke partij met eigen doelen en vanuit de eigen rol en expertise. Het werkveld zoekt naar oplossingen voor problemen, lectoraten doen daartoe praktijkgericht onderzoek en studenten leren daarvan door daaraan mee te werken. Daarbij dient niet op zoek gegaan te worden naar een standaard aanpak, maar om het faciliteren van een gezamenlijk zoek- en leerproces waarbij synergie vanuit verschillende rollen gezocht moet worden. Dit vraagt van alle betrokkenen voortdurend te zoeken naar afstemming en signalen van kansen maar ook van belemmeringen en deze bespreekbaar te maken.

Internationale stage

Een student met belangstelling voor een stage in het buitenland kan hiervoor contact opnemen met Nicole Bartels, voorzitter van de commissie Internationalisering en Erasmus coördinator. Dit gaat altijd in overleg met de studieloopbaanbegeleider.

Ter oriëntatie op mogelijkheden kunnen studenten op Blackboard Internationalisering informatie vinden over de landen waar stagemogelijkheden zijn.

2.2 Criteria Praktijkleren

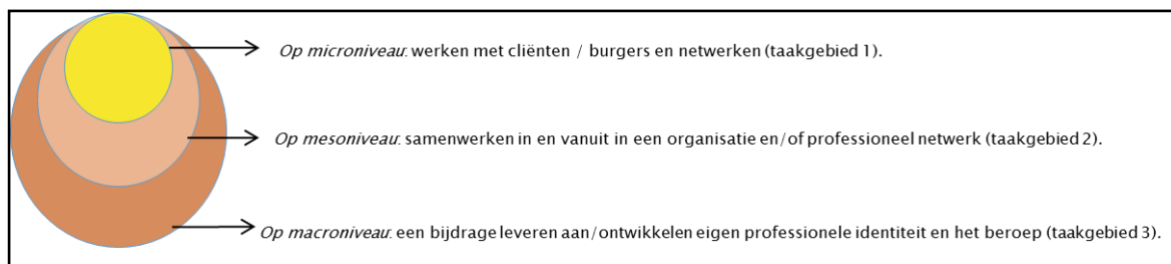
Studenten SW verwerven kennis, vaardigheden en attitude om een beginnende professional te worden. Praktijkleren is altijd gericht op het verwerven van die noodzakelijke competenties. Daarbij is sprake van een individueel traject, waarbij één enkele situatie voor de ene student een andere betekenisvolle leerervaring kan opleveren dan voor de andere. Om dat maatwerk gestalte te geven, werken studenten cyclisch en planmatig: vooraf worden eigen doelen en activiteiten gepland, na afloop worden die geëvalueerd en wordt erop gereflecteerd.

Daarom loopt als rode draad door het praktijkleren van de hele vierjarige opleiding Social Work de *Criteria Praktijkleren*, ook wel ‘*de ontwikkelcriteria*’ genoemd. De ontwikkelcriteria zijn leidend en worden ingezet als een middel voor zowel student, (contact)docent als praktijkbegeleider om:

- in te schatten waar een student in zijn ontwikkeling staat;
- hem gericht feedback te kunnen geven;
- richting te geven aan keuzes voor de verdere professionele ontwikkeling van de professionaliteit via praktijkleren.

In de ontwikkelcriteria zijn de volgende **3 elementen** verwerkt.

1. **De drie taakgebieden** van de sociaal werker. Deze taakgebieden met de daaraan gekoppelde kernkwalificaties zijn beschreven in het opleidingsprofiel SW van AMM en zijn te zien als taakgebieden op micro-, meso en macroniveau (zie *figuur 6*). De drie taakgebieden zijn in de criteria Praktijkleren te herkennen in de linkerkolom aan de drie kleuren: geel voor microniveau, roze voor mesoniveau en oranje voor macroniveau.

Figuur 6: De taakgebieden van de sociaal werker op drie niveaus.

2. De drie ontwikkelingsniveaus waarmee in de opleiding Social Work wordt gewerkt. In de *Criteria Praktijkleren* zijn **rollen en taken van de sociaal werker** uitgewerkt in criteria op niveau 1 (knows, knows how), niveau 2 (knows how, shows how) en niveau 3 (shows how, does). Deze zijn in de criteria Praktijkleren te zien in de kopstekst. In deze kolom wordt

beschreven wat de student moet laten zien op het betreffende niveau in dat leerjaar. In de drie ontwikkelingsniveaus worden verschillende taakgebieden onderscheiden (zie figuur 7).

Niveau	Rol (taakgericht)	Taakgebied
	A. Ondersteuner	Versterken van het vermogen van mensen om met problemen om te gaan en ze op te lossen.
	B. Mediator	Mensen koppelen aan systemen die hen voorzien van bestaansmiddelen, diensten en mogelijkheden.
	C. Organisator	Bevorderen van het effectief humaan functioneren van deze systemen.
	D. Consultant	Bijdragen aan het ontwikkelen en verbeteren van sociaal beleid.

Figuur 7: Niveau, taakgerichte rol en taakgebied van de sociaal werker

De vier taakgerichte rollen van de sociaal werker op cliëntgericht (micro), organisatiegericht (meso) en maatschappelijk (macro) niveau. Dat zijn (volgens Pincus en Minahan (in: Blok, 2008):

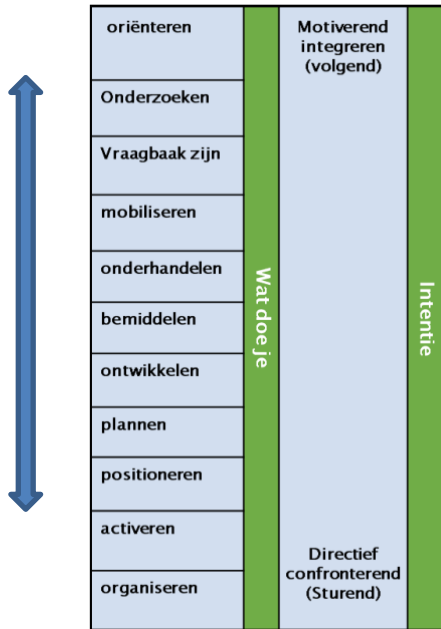
- ondersteuner (op microniveau),
- mediator (op micro- en mesoniveau),
- organisator (op mesoniveau)
- consultant (op meso- en macroniveau).

3. **Het basismodel** bestaat uit de grondhouding en situationeel leiderschap (procesrollen)
 - a. De *grondhouding* van de sociaal werker. Gedurende opleiding maakt de student zich de grondhouding van de sociaal werker eigen, waarin drie elementen terugkomen (volgens Zwart en Middel, 2005). Dat zijn: a) de legitimering van zijn handelen, b) het waarom van de doelen die worden gesteld en c) de kerncompetentie waarmee dat kan worden aangetoond (zie *figuur 7*). In de groene rechterkolom van de Criteria praktijkleren staat deze als onderliggend aan alle criteria.

Grondhouding (van de:)	Legitimatie	Doelstelling	Kerncompetentie
Sociaal ondersteuner	Geloofwaardigheid	Motiveren en empoweren	Begrip en gezag
Gesprekspartner	Beschikbaarheid	In dialoog	Vertrouwen en veiligheid

Specialist (op basis van profiel en/of arbeidscontext)	Herstel en versterking	Interveniëren	Hulp bieden
--	------------------------	---------------	-------------

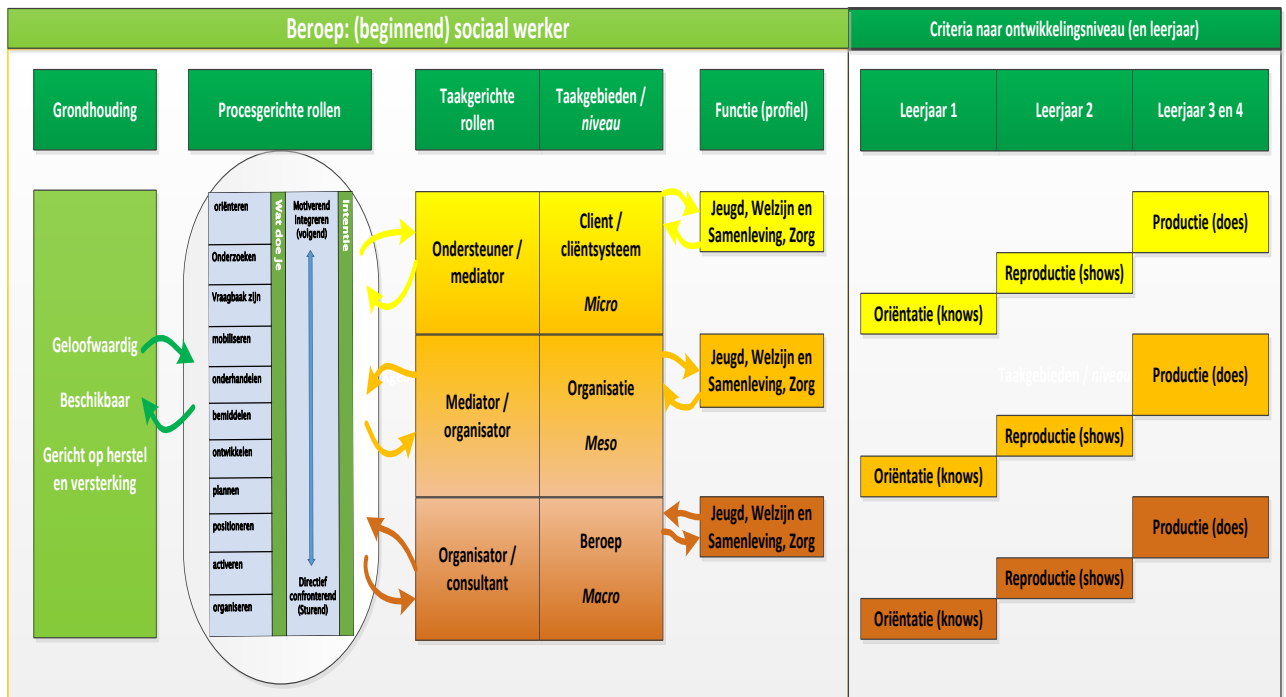
Figuur 8: Grondhouding en drie basale vormen van professionaliteit

b. De *procesrollen* van de sociaal werker. De sociaal werker kan zijn grondhouding afstemmen op de behoeften en eisen van een specifieke situatie. Het zijn rollen die de sociaal werker op zich neemt bij het sturen en begeleiden van veranderingsprocessen van cliënten, cliëntsystemen en netwerken op micro, meso en macroniveau. Afhankelijk van de situatie, met medeweten van de cliënt en passend bij diens mogelijkheden **kiest de sociaal werker voor een meer of minder sturende/bepalende rol (*situationeel leiderschap*)**. Hij neemt zo nodig regie om samen te werken in het informeel en formeel netwerk. In *figuur 9* is dit zichtbaar gemaakt (vrij naar Blok, 2009, p. 78).

Figuur 9: Procesgerichte rollen/situationeel leiderschap

De drie elementen in hun onderlinge samenhang worden

samengevat in **figuur 10**.

Figuur 10: De samenhang van de Criteria Praktijkleren met grondhouding, proces- en taakgerichte rollen, taakgebieden en specialisatie.

2.3 Omvang praktijkleren per leerjaar

In het onderwijsprogramma van SW Voltijd zijn elk leerjaar expliciet uren opgenomen die die bedoeld zijn voor het leren *in* de beroepspraktijk (zie *figuur 11*).

Het gaat hierbij om een aanwijzing en het verantwoorden van het aantal uren dat in de praktijk nodig is om te werken aan de competenties. Dit kan in verschillende beroepspraktijken plaats vinden. De student dient dit te allen tijde goed af te stemmen met de docent en de praktijkbegeleider en dit vast te leggen in een praktijkleerplan.

Variant	Praktijkleren fase 1		Praktijkleren fase 2	
	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
SW Voltijd en	60 uur: Voorbereiding praktijkleren. + 100 uur: Praktijkleren.	320 uur. (1 dag x 40 weken of 2 dagen x 20 weken).	1120 uur. (3,5 dag x 40 weken)	320 uur. Gekoppeld aan praktijkgericht onderzoek (2 dagen x 20 weken)

Figuur 11: Uren praktijkleren van de opleidingsvarianten SW Voltijd

3. Praktijkleren (organisatie)

Inleiding op algemene geschiktheid van stage plaatsen

Om onze studenten de passende leeromgeving en begeleiding te kunnen bieden hebben we inzicht in de praktijkplekken en goed contact met praktijkbegeleiders nodig. Nieuwe praktijkplekken kunnen worden aangemeld bij onze organisatiefase 1 en 2 medewerkers. Dit kan door de praktijkinstelling maar ook door de student gedaan worden. Praktijk coördinatoren van fase 1 en 2 zullen contact opnemen en een akkoord kunnen geven op algemene geschiktheid en op begeleidingsmogelijkheden en voorwaarden.

Fase 1

3.1 leerjaar 1

Inhoud en toetsing praktijkleren 1 ^e leerjaar SW Voltijd	
Niveau 1	Knows/knows how (Miller)
Doelen praktijkleren	<ul style="list-style-type: none">• Kennismaken met de <i>professie</i> Social Work door opdoen van praktijkervaring met velden en sectoren waarin de social werker werkzaam kan zijn.• Herkennen van de wisselwerking tussen theorie en praktijk (theorie–praktijk–transfer).• Herkennen van verschillende visies en meningen op hulp- en dienstverlening in de beroepspraktijk en bewust worden van de eigen opvattingen daarover.
Omvang praktijkleren	60 Uur voorbereiding op praktijkleren (oriëntatie- en planfase) + 100 uur praktijkleren (uitvoerings- en evaluatiefase). Dit komt neer op 40 uur (1 week) per periode van 10 weken.
Vormen van praktijkleren	Er zijn in het eerste leerjaar allerlei vormen van praktijkleren mogelijk. Bijvoorbeeld het deelnemen aan een project in en vanuit de beroepspraktijk, het doen van vrijwilligerswerk, het bezoeken van studiedagen, het doen van een praktijkonderzoek, het lopen van korte of langere stages – of een mix daarvan. In het eerste leerjaar is bovendien het volgen van een keuzeonderwijseenheid als onderdeel van praktijkleren mogelijk.

Praktijkleren Fase 1

3.2 leerjaar 2

Inhoud en toetsing praktijkleren 2 ^e leerjaar SW Voltijd	
Niveau 2	Knows how/shows how.
Doel praktijkleren	Het op dit niveau in de Social Work–beroepspraktijk geïntegreerd toepassen van de opleidingscompetenties (kennis, vaardigheden, houding) van de drie taakgebieden: <i>werken met cliënten én werken vanuit een arbeidsomgeving én professionalisering</i> .
Omvang praktijkleren	Social Work Voltijd 320 uur (1 dag x 40 weken of 2 dagen x 20 weken).
Vormen van praktijkleren	De student is vrij om zelf vormen van praktijkleren te kiezen of te ontwerpen. De uitkomsten van het praktijkleren van het eerste leerjaar en op basis daarvan getrokken conclusies zijn daarbij richtinggevend.
Eisen aan praktijkplek	Een eis die aan de gekozen invulling van praktijkleren gesteld wordt is, dat de student aan het eind van leerjaar 2 aan kan tonen dat hij de competenties van alle drie taakgebieden (<i>werken met cliënten én werken vanuit een arbeidsomgeving én professionalisering</i>) van het opleidingsprofiel op minimaal niveau knows how/shows how in eenvoudige situaties/begeleide situaties in praktijk heeft gebracht. De gekozen invulling van praktijkleren moet bij voorkeur tevens mogelijk maken dat de student er praktijkopdrachten, die in het kader van diverse toetsen moeten worden gedaan, kan uitvoeren.

4. Praktijkleren Fase 2: Leerjaar 3

SW VOLTijd Leerjaar 3: praktijkleren en specialisatie	
Niveau 3	Knows how/does (Miller)
Doelen praktijkleren	In de Social Work-beroepspraktijk geïntegreerd toepassen van: <ul style="list-style-type: none"> de <i>generalistische opleidingscompetenties</i> binnen een context die past bij de specialisatie; niveau shows how de <i>specifieke competenties</i> binnen een context die past bij de specialisatie; niveau does
Omvang	1120 uur (ongeveer 3,5 dag x 40 weken).
Voorwaarden voor start	De student heeft P behaald, 39 studiepunten uit jaar 2 en portfolio assessment 8.2 behaald
Vormen van praktijkleren	Passend bij de specialisatie.
Eisen aan praktijkplek	<ul style="list-style-type: none"> Moet passen bij de specialisatie. Moet de student de gelegenheid bieden om aan het eind van leerjaar 3 aan de competenties van alle drie taakgebieden (1. <i>werken met cliënten</i> én 2. <i>werken vanuit een arbeidsomgeving</i> én 3. <i>professionalisering</i>) van het opleidingsprofiel op eindniveau te verwerven in praktijk te brengen. <p>Indien de student kiest voor Praktijkleren in het buitenland wordt met de SB'er en de coördinator Internationalisering/contactdocent van het land van keuze een plan opgesteld waarin afspraken worden vastgelegd. Voor de specialisatie Jeugd zal afgewogen moeten worden of de eisen en voorwaarden die gesteld worden aan registratie haalbaar zijn.</p>

SW VOLTijd leerjaar 4 (gedurende één semester): Verdieping generalistische basis en Praktijkgericht onderzoek	
Niveau	Praktijkgericht onderzoek
Doelen praktijkleren	Het in de Social Work beroepspraktijk verrichten van praktijkgericht onderzoek binnen een context die past bij het gekozen profiel.
Omvang praktijkleren	320 uur (2 dagen per week x 20 weken).
Vormen van praktijkleren	Passend bij de specialisatie.
Eisen aan praktijkplek	<ul style="list-style-type: none"> Moet passen bij de specialisatie. Moet de student de gelegenheid bieden om aan het eind van leerjaar 3 aan de competenties van alle drie taakgebieden (<i>werken met cliënten</i> én <i>werken vanuit een arbeidsomgeving</i> én <i>professionalisering</i>) van het opleidingsprofiel op eindniveau te verwerven in praktijk te brengen.

5. Criteria praktijkplaatsen Bachelor Social Work.

Vanuit de beschreven visie op praktijkleren en het toewerken naar een professionele ontwikkeling op het bachelor Social Work niveau is het belangrijk dat de context van de praktijkomgeving zodanig is dat de student competenties voor zijn beroep kan ontwikkelen. In het algemeen betreft het een omgeving waar ook sociale professional werkzaam zijn. Er worden eisen gesteld aan de praktijkcontext en aan de praktijkbegeleiding. Voor de praktijkcontext hebben we enkele algemene criteria geformuleerd en aanvullende criteria voor een bij de specialisatie passende praktijk.

5.1 Praktijkcontext

a) Algemene criteria:

- de student krijgt de mogelijkheid om te functioneren binnen een context die wat betreft complexiteit en verantwoordelijkheid representatief is voor de latere beroepspraktijk.
- de student wordt belast met taaksituaties wat betreft inhoud en complexiteit die representatief zijn voor de latere beroepspraktijk.
- de student wordt belast met taaksituaties wat betreft inhoud en complexiteit die passend zijn bij de competenties die de student zich eigen wil maken, in fase 1 niveau knows/knows how en shows how in eenvoudige situaties, in fase 2 op niveau shows how en does in complexe situaties.
- De praktijkbegeleider is voldoende gekwalificeerd en gefaciliteerd om het functioneren van de student nauwgezet te volgen en de voortgang van het functioneren met de student te bespreken.
- De instelling/praktijkbegeleider denkt mee en zoekt naar manieren om het praktijkleren van de student te stimuleren en ondersteunen.

Voor fase 2:

- Indien er sprake is van een praktijkplek (i.p.v. een project –of onderzoeksopdracht) bestaat er in de organisatie een beleid voor praktijkleren waarin beschreven staat hoe stagiaires worden ingewerkt en begeleid. Dit document is inzichtelijk voor de stagiair en de contactdocent.
- De praktijkbegeleider is Hbo gekwalificeerd en vakbekwaam in het sociaal werk beroepsprofiel.

b) Uitgangspunten bij zelfstandigheid en verantwoordelijkheid

- **Verantwoordelijkheid en vakbekwaamheid**

De mate waarin de student handelingen mag uitvoeren is afhankelijk van wetgeving en de regelgeving binnen de instelling. De student dient zich te voegen naar betreffende passages uit de wet en het beleid van de praktijkinstelling. In de praktijk betekent dit dat de student die handelingen mag uitvoeren die tijdens of in de voorafgaande schoolperiode aan de orde zijn gekomen en waar de student zich voldoende vakbekwaam, of competent, voor vindt. De eindverantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een handeling ligt tijdens de praktijkleerperiode bij –de begeleiders van– de praktijkinstelling. De uitvoering van een bepaalde handeling wordt mede bepaald door de

beschikbaarheid van directe (aanwezig bij) of indirecte (op afroep aanwezige) begeleiding. Het begrip handeling dient ruim gezien te worden en kan dus ook slaan op de verantwoordelijkheid van een aantal zorgvragers gedurende een bepaalde periode.

- **Zelfstandigheid van de student**

Naarmate de studie en de praktijkleerperiode vordert worden er andere eisen gesteld aan het zelfstandig functioneren.

De volgende uitgangspunten hangen samen met het zelfstandig functioneren:

- Zelfstandig functioneren versus alleen functioneren

Zelfstandig functioneren betekent dat een student op een bepaald moment in staat is zonder toezicht een benodigde activiteiten te verrichten. Zelfstandig functioneren betekent niet dat de boventaligheid vervalst. De student kan slechts alleen functioneren als het gaat om een gering aantal activiteiten in een van te voren bepaalde periode.

- Wanneer is 'zelfstandig functioneren' aan de orde.

Student en begeleider maken vooraf zorgvuldige afspraken over welke vaardigheden en activiteiten zelfstandig kunnen worden uitgevoerd. De begeleider(s) gaan middels overleg of eerder toezicht na of de student over de nodige vaardigheid en deskundigheid beschikt om iets zelfstandig te kunnen uitvoeren. De student vraagt zich af of iets al geleerd is dan wel hij/zij zichzelf voldoende vaardig en deskundig vindt. De student kan bepaalde activiteiten weigeren te verrichten als hij/zij zich hiertoe niet in staat acht. Aan de andere kant mag de student niet op eigen initiatief zelfstandig activiteiten verrichten, daarvoor is dus eerst toestemming van de praktijkbegeleider nodig.

- Wie is verantwoordelijk voor het zelfstandig functioneren van de student?

Van de student wordt verwacht dat hij/zij gedurende de praktijkleerperiode de verantwoordelijkheid neemt om vorm en inhoud te geven aan zijn /haar leerproces. De uiteindelijke verantwoordelijkheid en ook aansprakelijkheid voor de activiteiten die tijdens de praktijkleerperiode in het kader van het leerproces worden uitgevoerd ligt bij de praktijkinstelling. Met andere woorden, ook al staat het zelfstandig leren functioneren van de student centraal, elke handeling wordt verricht onder verantwoordelijkheid van de praktijkinstelling. Uitzondering hierop is het op eigen initiatief verrichten van activiteiten waar de student niet vaardig of deskundig in is, of voor activiteiten die niet voortvloeien uit zijn rol als student. In dat geval is de student zelf verantwoordelijk en aansprakelijk voor de gevolgen hiervan.

c) Aanvullende criteria per specialisatie (fase 2 van de opleiding)

In het derde en vierde leerjaar van alle opleidingsvarianten van SW wordt verwacht dat de student beschikt over een bij de specialisatie *passende* praktijkplek. Daarvoor worden aan de specialisatie gekoppelde aanvullende criteria beschreven. Zoveel mogelijk wordt bij het beschikbaar stellen van de praktijkleerplaatsen in Centuri aangegeven voor welk profiel de plek geschikt is. Daarbij worden onderstaande richtlijnen als uitgangspunt genomen. Bij twijfel kan via het praktijkbureau een praktijkdocent gevraagd worden, een check te doen op de geschiktheid van de praktijkplek voor het beoogde profiel.

❖ Specialisatie Jeugd

Richtlijn voor een passende praktijkplaats bij het profiel Jeugd is dat de werkzaamheden van de praktijkplaats vallen binnen het kwaliteitskader Jeugd (Jeugdwet) dan wel de praktijkbegeleider op de praktijkplek is SKJ geregistreerd.

Professionals sociaal werk – jeugd dragen bij aan het bevorderen en benutten van de ontwikkelingskansen van jeugdigen om uit te groeien tot autonoom functionerende en participerende volwassenen. Ze houden de veiligheid van kinderen en jongeren in het oog en ze voorkomen bedreigingen van de lichamelijke en psychosociale ontwikkeling, nemen die weg of gaan ze tegen. Ze versterken bovendien de opvoedcompetentie van ouders. De praktijkplek mag residentieel, semi residentieel of ambulantly zijn, mits de belangrijkste leertaken bestaan uit het vorm geven aan of het toe leiden tot psychosociale hulp aan minderjarigen/gezinnen. Hierbij is het noodzakelijk dat er procesmatig wordt gewerkt, gericht op behandel- of begeleidingsdoelen. Een praktijkplek waarin voornamelijk verzorgende en of onderwijstaken worden uitgevoerd is niet geschikt voor dit uitstroomprofiel. Hetzelfde geldt voor praktijkplekken waarin sociaal-culturele activiteiten of activiteiten op het gebied van primaire preventie de belangrijkste taak vormen. Er is geen beletsel wanneer er sprake is van nevenproblematiek, bv. verslaving, financiële problemen, psychiatrische aandoeningen.

Beroepscontexten sociaal werk – jeugd¹

Professionals sociaal werk – jeugd werken in hoofdzaak in de volgende vier beroepscontexten, met accentverschillen in doelen en werkwijzen:

- Ondersteuning/ ontplooiing;
- Preventie;
- Jeugdhulp;
- Jeugdbescherming en jeugdreclassering.

❖ Specialisatie Zorg

Richtlijn voor een passende praktijkplek voor het profiel *Zorg* is die plaats waar de student kan leren in een context die zich vooral richt op de ondersteuning van mensen met een lichamelijke aandoening of handicap, een verstandelijke beperking of psychische kwetsbaarheid en hun naaste omgeving. Professionals Sociaal Werk – Zorg houden zich bezig

¹ Uit: Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk, februari 2017

met de vraag hoe mensen optimaal sociaal kunnen functioneren ondanks hun aandoeningen en beperkingen.

Beroepscontexten sociaal werk – zorg

Sociaal werk – zorg vindt plaats in onder meer de volgende beroepscontexten:

- *Verstandelijk gehandicaptenzorg*: woonbegeleiding (residentieel of zelfstandig wonend) en verwerving en ondersteuning van werk of dagbesteding.
- *Geestelijke gezondheidszorg*: (F)ACT-team, klinisch psychiatrische zorg, woonbegeleiding (in RIBW of zelfstandig wonend), jobcoaching, verslavingszorg, forensische zorg, jeugd-ggz.
- *Ouderenzorg*: woonbegeleiding en dagbesteding.
- *Overige settings*: maatschappelijke opvang, instellingen voor mensen met een niet aangeboren hersenletsel, algemene ziekenhuizen, de wijk (wijkteam), zorgboerderijen.

❖ Specialisatie Welzijn & Samenleving

Richtlijn voor een passende praktijkplek voor het profiel Welzijn & Samenleving is gelegen op het snijvlak van sociale en sociaal-culturele aspecten. Professionals sociaal werk – welzijn en samenleving ondersteunen, helpen, activeren, ontwikkelen en verbinden. Zij richten zich op versterking van het sociaal functioneren en het vormgeven van het bestaan, bij voorkeur tegelijkertijd. Zij werken soms vanuit een individuele invalshoek met oog voor de collectieve aspecten, soms vanuit een collectieve invalshoek met oog voor individuele vragen en ontwikkeling. Daarbij gaat het profiel Welzijn en Samenleving uit van het perspectief van samenlevingsopbouw, waarbij het zich richt op de buurt en sociale cohesie, op individuele hulpverlening en collectieve activering.

Beroepscontexten sociaal werk – welzijn en samenleving

Veel sociaal werk speelt zich af in de wijk. Dat was al zo en dit is door de ontwikkelingen van de afgelopen jaren versterkt. De brede, integrale oriëntatie van professionals sociaal werk – welzijn en samenleving is een karakteristiek van sociaal werk in de wijk. Professionals sociaal werk – welzijn en samenleving werken soms ook in bedrijven, ziekenhuizen, woningbouwverenigingen, educatieve instellingen en gevangenissen die stedelijk, regionaal of landelijk actief zijn. Ook zijn zij soms actief als sociaal of cultureel ondernemer en schakelen als zodanig tussen verschillende schaalniveaus (dorp, buurt, wijk, stad, regio).

5.2 De praktijkbegeleider

Om onze studenten zo goed mogelijk te kunnen begeleiden verwachten we van de praktijkbegeleider het volgende:

Coacht het leerproces van de stagiair

- gaat bij het coachen zoveel mogelijk uit van de leerdoelen en leerbehoeften van de stagiair waarbij de Criteria praktijkleren (Opleidingseisen: 10 competenties Landelijk opleidingsdocument Social Work). Het praktijkplan van de student is richtinggevend voor de coaching.
- biedt structureel begeleidingsgesprekken waarin zowel het persoonlijk als professioneel functioneren van de stagiair aan de orde komen, als ook de inhoudelijke planning en de voortgang van het leerproces.

Geeft inhoudelijke en procesmatige feedback

- beschrijft de resultaten en het gedrag van de stagiair zo, dat deze zich erin gewaardeerd
- voelt en uitgedaagd om het optimale te bereiken. Benoemt de sterke en de verbeterpunten van de stagiair.

Faciliteert uitdagende en experimentele leermomenten

- geeft de stagiair ruimte om te leren door nieuwe ervaringen op te doen en aan uitdagende opdrachten te werken.

Stimuleert de transfercapaciteiten

- motiveert en stimuleert de stagiair om de opgedane ervaringen en inzichten ook in andere contexten te kunnen hanteren.

Draagt bij aan een volwaardige leeromgeving

- in een volwaardige leeromgeving kan de stagiair leren door te onderzoeken, te experimenteren met nieuw gedrag, ervaringen, door verschillende begeleidings- en reflectievormen, door toegepast onderzoek.
- De praktijkbegeleider maakt bespreekbaar met de student als het leren van de student niet meer gegarandeerd kan worden en maakt hier indien nodig melding van bij de opleiding

Draagt bij aan de beoordeling van de stagiair

- kan de competenties die de stagiair moet behalen context specifiek vertalen, bespreekt en rapporteert feedback op de criteria praktijkleren en specifieke leerdoelen bij de vaststelling van het Praktijkleerplan en evaluaties.

Naast de dagelijkse begeleiding van de student wordt van de praktijkbegeleider verwacht geregeld feedback te geven op het functioneren en de beroepshouding van de student a.d.h.v. het formulier criteria praktijkleren.

Het is de verantwoordelijkheid van praktijkbegeleider en de student dit regelmatig te bespreken en de juiste formulieren aan te leveren. Het formulier is bedoeld om samen in gesprek te komen. Het is aan de student om hier een verslag van te maken.